

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

Niemiecki sztandar nad Gdańskiem!

Niestychane wystąpienie Forstera

Gdańsk. — Odbyło się tu zebranie okręgowej partii narodowo-socjalistycznej, na którym był obecny szef hitlerowców gdańskich, Forster.

Wygłosił on przemówienie, w którym stwierdził bez ogródek, że w bardzo krótkim czasie nad Gdańskiem zatknęty zostanie na stałe sztandar Trzeciej Rzeszy. Poza tym, omawiając sprawy związane z sejmem gdańskim, stwierdził, że niebawem wszyscy postawie przybrani zostaną w brunatne mundury hitlerowskie, a jedynymi posłami cywilnymi będą Polacy.

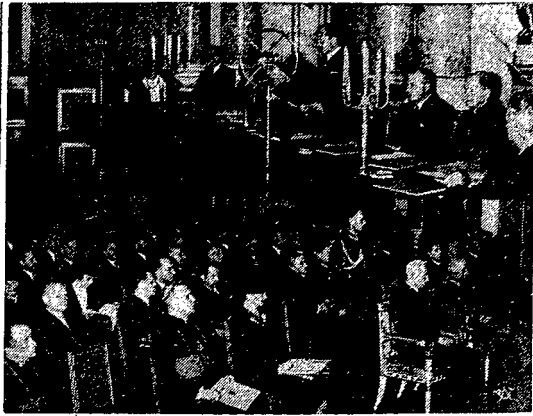
ZABIEGI EGZEKUTYWY ŚWIATOWE GO ŻYDOSTWA.

Paryż. — Z Genewy donoszą, że odbyło się tam zebranie egzekutywy światowego żydostwa.

Wysłano list, skierowany do ministerstw spraw zagranicznych Francji, Wielkiej Brytanii, Szwecji (Komitet Trzech, wyznaczony przez Radę Ligi Narodów dla zbadania sytuacji w Gdańsku).

List egzekutywy zawiera protest przeciwko zajęciom antyżydowskim w Gdańsku, które rozpoczęły się 19-go października i w czasie których, jak twierdzi egzekutywa, przedstawiciel Ligi Narodów nie usiłował wpłynąć na złagodzenie sytuacji.

List przypomina wreszcie memoriał, przesłany do Komitetu Trzech 9 grudnia 1936 r., w którym prosono Komitet Trzech o jak najszybsze zbadanie sytuacji w Gdańsku i wzięcie w obronę ludności żydowskiej.

Inauguracyjne posiedzenie Naczelnego Komitetu Pomocy Żmowej.

Na Zamku Królewskim w Warszawie odbyło się inauguracyjne posiedzenie Naczelnego Komitetu Pomocy Żmowej dla Bezrobotnych. Zdjęcie nasze przedstawia w fotomontażu rzut oka na sale obrad oraz prezydium zebrania. W pierwszym rzędzie widzimy p. Prezydenta Rzeczypospolitej, p. marszałka Smiętego, Rydza, p. marszałka Pilsudską, oraz długi szereg dostojników kościelnych i świeckich. W prezydium zasiadają obok stojącego min. Kościelkowskiego marszałkowie Sejmu i Senatu.

Kto zatopił statek angielski?

Czy syn Mussoliniego?

London. — Zatopienie brytyjskiego statku „Jean Weems“ przez bomby, rzucone z samolotu powstańczego, wywołało energiczną reakcję ze strony rządu brytyjskiego. Przede wszystkim pancernik „Hood“ skierowany został do Barcelony, aby przeprowadzić dokładne śledztwo, w jakich okolicznościach statek został zatopiony. Ponadto min. Eden w odpowiedzi na interpelację, skierowaną do niego w Izbie Gmin przez sferę opozycji, posła Attlee, oświadczył: „Z mego polecenia ambasador brytyjski w Hendaye złożył już ostry protest u władz powstańczych, które zobowiązały się przez prowadzić natychmiast szczegółowe śledztwo. Brytyjski konsul generalny w Barcelonie otrzymał instrukcje przesłania dokładnego sprawozdania o incydencie. W międzyczasie zaś rząd brytyjski postanowił nawiązać kontakt z rządem francuskim, aby wspólnie — jako inicjatorzy konferencji w Nyon — rozwa-

żyć możliwość poczynienia zarządzeń dla wzmożenia ochrony przed atakami napowietrznym“.

Posel Belenger z Labour Party zapytał następnie min. Edena, czy posiada jakiegokolwiek wiadomości co do pochodzenia wspomnianego samolotu i co należałoby sądzić o informacjach prasowych, iż osoba odpowiedzialna za ten akt jest synem szefa rządu zaprzężonego z W. Brytanią państwa? W odpowiedzi na to pytanie min. Eden oświadczył, że musi zasczałkać na sprowadzenie telegraficzne, którego zażądał od konsula generalnego w Barcelonie.

London. — Ze względu na obsadzenie przez powstańców wszystkich portów Hiszpanii północnej, admiralacja brytyjska postanowiła odwołać wszystkie swe okręty wojenne, które dotychczas pełniły służbę wzdłuż północnych wybrzeży hiszpańskich.

Skandal finansowy w Belgii

Aresztowanie żydowskiego bankiera Barmata.

Amsterdam. — Na prośbę belgijskich władz sądowych aresztowano w poniedziałek wieczorem w Amsterdamie finansiste żydowskiego Juliusza Barmata, który jest oskarżony o sprzeniewierzenie i oszukańcze manipulacje finansowe. Aresztowany został oddany do dyspozycji holenderskich władz sądowych, które zaidecydują o wydaniu go belgijskim sądom.

Prowadzone od wielu miesięcy w Belgii procesy sądowe w związku z bankrutstwem banku Norder i domu bankowego Goldzinger i Pensio wykazały niezbitą winę Barmata, któremu udowodniono niezliczoną ilość oszustw, fałszowania ksiąg handlowych i sprzeniewierzeń. Jak stwierdzono, Barmat, który stał mieszkał w Amsterdamie, dokonywał oszustw za pośrednictwem swych pracowników, zatrudnionych w belgijskich instytucjach finansowych. Wskutek oszukańczego bankrutstwa belgijskich banków Barmata poszkodowanych zostało bardzo wielu obywateli belgijskich, którzy w nich zdeponowali swe oszczędności.

Zjeżdżają delegacje

na konferencję brukselską.

Bruksela. — Angielski minister spraw zagranicznych Eden przybył do Brukseli na czele delegacji angielskiej na konferencję w sprawie Dalekiego Wschodu. W ciągu dnia wczorajszego odbył min. Eden szereg rozmów wstępnych z członkami innych delegacji.

Delegacja chińska, na której czele stoi ambasador chiński w Paryżu, Wellington

Koo również przybyła do Brukseli, jak i delegacja francuska z ministrem Delbossem na czele.

OD ADMINISTRACJI.

Wszystkich naszych Członków prenumeratorów miejscowych i zamiejscowych uprzejmie prosimy o faskawo wpłacenie załatwiej prenumeraty, w przeciwnym bowiem razie będziemy zmuszeni przerwać odbiór i wysyłkę „Gonia Czestochowskiego“.

Kiedy skończy się wojna hiszpańska?

Wywiad z gen. Franco

Paryż. — Wychodzący w San Sebastian hiszpański dziennik faszystowski „La Voz de Espana“ przynosi wywiad swego korespondenta z gen. Franco.

Na pytanie, czy należy się spodziewać rychłego zakończenia wojny domowej, gen. Franco odpowiedział, że dziś jeszcze nie jest w stanie przewidzieć, kiedy się wojna skończy.

Dla dodania jednak ludności otuchy gen. Franco dodał, że można przyjąć, iż dzień zakończenia wojny jest bliższy, niż się ogólnie przypuszcza.

Wojna — zdaniem generała — zakończy się zupełnym załamaniem się rządu walencjkiego, czego oznaki są już widoczne, aczkolwiek nie dla wszystkich.

Generał Franco zaznaczył, że to jest wszystko, co może powiedzieć w chwili

Nowe stawki podatkowe

PODATEK SPECJALNY DLA URZĘDNIKÓW.

Warszawa. — W nowym preliminarzu podatkowym zmniejszono od dn. 11-go kwietnia 1938 r., niektóre stawki t. zw. podatku specjalnego.

Obniżenie podatku odbędzie się według następujących zasad:

Dla funkcjonariuszów państwowych t. zw. etatowych, którzy, jak wiadomo nie placą podatku dochodowego i którzy dotychczas byli obciążeni podatkiem specjalnym w wysokości od 7 do 25 proc.: Urzędnicy etatowi, którzy zarabiają od 100 do 150 zł. miesięcznie zostaną zupełnie zwolnieni od podatku specjalnego. Dla wyższych kategorii urzędników etatowych zostaną zastosowane ulgi. I tak:

Urzędnicy zarabiający od 150 do 200 zł. miesięcznie będą płaciłi zamiast 9 tylko 3 procent podatku specjalnego.

Zarabiający 300 zł., płacić będą podatku około 8 proc., natomiast pracownicy, pobierający od 1.000 do 2.000 zł., będą płacić nadal 17 proc., a zarabiający ponad 2.000 zł. 25 proc. podatku specjalnego od dochodów.

Druga grupa — urzędnicy kontraktowi i pracownicy przedsiębiorstw państwowych, płacący dotąd podatek dochodowy i z tego względu mający stawki podatku specjalnego niższe, aniżeli urzędnicy etatowi, bo wynoszące od 5,5 proc. do 15 proc., będą również mieli pewne ulgi. Zarabiający do 165 zł., wobec których stosowano stawkę 5,5 proc., będą obecnie zwolnieni zupełnie od podatku specjalnego, dla zarabiających od 165 do 1.000 zł. zastosowane będą proporcjonalne obniżki podatku, a pensje ponad 1.000 złotych będą obciążone podatkiem specjalnym bez zmian według dotychczasowych stawek.

Propaganda japońska

przygotowuje rozpoczęcie wojny japońsko - sowieckiej.

Nowy Jork. — Naczelny redaktor dziennika „Niszi-Niszi“ — Szingoro Takaiszi, który udaje się do Europy z misją propagandową, przejeżdżając przez Nowy Jork, oświadczył przedstawicielom prasy, co następuje:

„Zatarg chińsko-japoński może bardzo łatwo przerodzić się w wojnę światową. Sądzę, że jeśli zatarg ten będzie się przeciągał, to należy się liczyć z interwencją Z. S. R. R. Mogę panów zapewnić, że Japonia nie ustąpi ani na jotę. Jeśli zajdzie potrzeba — będziemy walczyć z Rosją“.

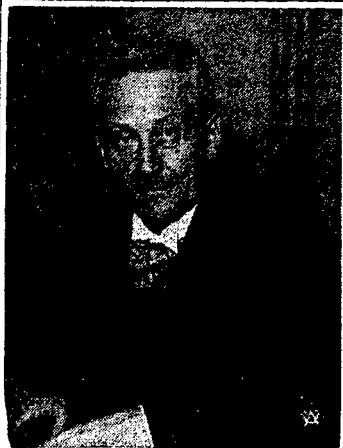
Zdaniem Takaiszi, w wypadku porażki Chin, Japonia domagać się będzie: 1) zaniechania polityki antyjapońskiej w Chinach, 2) rozszerzenia strefy demilitaryzowanej, otaczającej koncesję międzynarodową w Szanghaju, 3) uznanie Mandżukuo przez Chiny i 4) zawarcia specjalnego układu handlowego i gospodarczego dla Chin północnych na podstawie którego Japonia miałaby większą swobodę pokojowej współpracy z Chinami.

Presja na Sowiety

Wspólny front angielsko - francuski w Londynie.

Londyn. — Lord Plymouth odbył dłuższą konferencję z ambasadorami sowieckimi, francuskimi i włoskimi. W toku tych rozmów przewodniczący komitetu nieinterwencyjnego czynił starania celem wyrównania rozbieżnych dotąd poglądów na temat przyznania gen. Franco praw kombatanów.

„Evening News“ donosi, że W. Brytania i Francja wywarły na ZSRR. silną presję, twierdząc, że o ile rząd sowiecki nie złagodzi swego opornego stanowi-

Nowy laureat nagrody Nobla.

Reprodukujemy podobiznę profesora Uniwersytetu w Budapeszcie dr. Adalberta Szentgyorgyiego, odkrywcy witamin C i słynnego badacza witamin, który otrzymał tegoroczną nagrodę Nobla w dziale fizyki.

DWIE MONETY W HISZPANII.

Saint Jean de Luz. — Choćż notowania t. zw. czarnej giełdy nie mają oficjalnego znaczenia, jest jednak rzeczą znaną, że peseta rządu w Walencji, która przed załamaniem się frontu północnego notowana była we frankach francuskich 0,52, spada obecnie do 0,44, natomiast peseta rządu w Burgos notowana jest 2,12.

PANIKA W SZEREGACH MILICJI.

Paryż. — Z Walencji donoszą: Po wyjeździe z Walencji członków rządu hiszpańskiego, w szeregach milicji zaczęła wybuchać panika.

Okolo 50 tysięcy milicjantów zamierza opuścić Walencję i udać się do Barcelony

ska, to statki sowieckie na morzu Śródziemnym nie będą otrzymywały w przyszłości ochrony, przewidzianej układem. Czynniki urzędowe zaprzeczają tej wiadomości. Nie ulega jednak wątpliwości, że o ile doszłoby do tego, iż wszystkie inne państwa, objęte układem nieinterwencji, przyznają gen. Franco prawa kombatanta, a jedynie ZSRR, ich nie przyzna, to wówczas w konsekwencji statki sowieckie pozbawione będą na morzu Śródziemnym ochrony.

REUMATYZM. Lecząca oraz wszelkie nerwobólne nowa SAPHENTHOL Matull. Ządać w aptekach i drogeriach.

TELEGRAMY

WYBORY SAMORZADOWE

W ANGLII.

Londyn. — Według obliczeń w wyborach municypalnych cyfrowy sukces odnieśli konserwatyści, którzy zdobyli 36 nowych mandatów. Partia Pracy straciła 15 a liberalowie 28 miejsc.

KRÓL KAROL RUMUŃSKI JEDZIE NA POLOWANIE DO CZECH.

Wiedeń. — W dniu dzisiejszym król rumuński Karol II przybywa — wedle doniesień z Bukaresztu — w towarzystwie następcy tronu na zamek Zidlochowitz w Czechosłowacji, celem wzięcia udziału w polowaniu reprezentacyjnym, zorganizoowanym przez prezydenta republiki czechosłowackiej. Przy tej okazji odwiedzi król Karol fabrykę broni w Bernie Morawskim. Powrót króla Karola do Bukaresztu nastąpi w piątek.

Osobliwa ordynacja w Bułgarii

Sofia. — Wydana została nowa ustawa wyborcza, która wchodzi w życie na miejsce dotychczasowej ustawy demokratycznej - parlamentarnej z 1897 r. Nowa ustawa wyborcza postanawia, że każdy obywatel może każdy Bułgar z ukończonym 30 rokiem życia, który nie jest komunistą, ani nie należy do żadnej innej antyrządowej (!) organizacji. Kandydat, stawiający swoją kandydaturę, nie może być urzędnikiem państwowym, ani komunalnym i musi wykonywać zawód, za pewniający mu możliwość egzystencji. Wcześnie nowych postanowień, przedstawiciele i członkowie partii politycznych nie mogą kandydować (!). Do parlamentu mogą zatem wejść tylko zupełnie nowi ludzie. W okręgu, w którym wystawiana będzie tylko jedna kandydatura, kandydat będzie uznany za wybranego bez głosowania. Każda kandydatura musi znaleźć aprobatę władz (!)

TERROR OGARNIA TRANSJORDANIĘ

Paryż. — Z Jeruzolimy donoszą, że w dnie wiadomości, jakie nadeszły tam z Amman, także w Transjordanii szerzą się akty terroru i sabotażu. W Ajlun spalono pałac gubernatora, zaś w Karame i Balfour posterunki wojskowe.

Szaf terroru w Rosji Sowieckiej

Moskwa. — Według wiadomości jakie dochodzą do korespondentów zagranicznych w dniu wczorajszym skazano na karę śmierci przez rozstrzelanie: w Kodymowie (Ukraina), weterynarza Cukiermana, za szkodnictwo w gospodarce hodowlanej, w obwodzie odeskim dwóch „wrogów ludu” i popieczników burżuazji skazano za przynależność do „nacionalistycznej organizacji szkodniczej” a trzech na więzienie od lat 5 do 25; w Beslanie (półn. Kaukaz) 5-ciu członków „kontrewolucyjnej organizacji szkodniczej” działającej w rolnictwie.

Wczoraj wykonano wyrok śmierci na 7-miu członkach „kontrewolucyjnej szkodniczej organizacji trockistowsko-bucharinowskiej” działającej w rejonie Kużskim obwodu moskiewskiego. Jednemu ze skazanych zamieniono karę śmierci na 20 lat więzienia.

Ostatni akt walk o Szanghaj

Szanghaj. — Po przejściu rzeki Suzcau Japończycy obsadzili doniosłe pod względem strategicznym pozycje i rozpoczęli atak. Według pierwszych wiadomości linie chińskie zostały przerwane na szerokim froncie. Pozycje wojsk chińskich są ostrzeliwane gwałtownym ogniem artyleryjskim. Odgłosy kanonady są dokładnie słyszalne na terenie koncepcji międzynarodowej.

W kołach obserwatorów zagranicznych panuje przekonanie, że nowa ofensywa japońska stanowi ostatni akt walk o Szanghaj. Fakt, że Japończycy zdołali w krótkim czasie sforsować trudne przejście przez rzekę Suzcau, zdaje się świad-

ś. p.

ze ŚCIBORSKICH

JÓZEFA MUSKAŁOWA

OBYWATELKA M. CZĘSTOCHOWY.

Opatrzona św. Sakramentami, po Króglech lecz ciężkich cierpieniach, zasnąła w Panu dnia 3-ego listopada 1937 r., przetrżywszy lat 77.

Ekspozycja drogi nam zwlok z domu żałoby przy ul. Dwernickiego 275 do kościoła św. Zygmunta nastąpi w czwartek, dn. 4 listopada r. b. o godz. 18. Drugiego dnia, tj. 5 listopada r. b. o godz. 3.45 rano zostanie odprawione nabożeństwo żałobne, poczem nastąpi pogrzeb na cmentarzu na Kulich do grobu rodzinnego. Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pogrzeżeni w ciężkim smutku

Córki, synowie, synowa, zięciowie, wnuki i prawnuczka.

czyć, że opór wojsk chińskich słabnie coraz bardziej.

Na odcinku Kiangwan i Czapei wojska chińskie bronią bardziej wytrwale swych pozycji. Według opowiadań jeńców chińskich, podczas walk w ciągu ostatnich dni dwie dywizje chińskie, a mianowicie nr. 18 i nr. 87 zostały rozbite. Obie te dywizje liczą obecnie zaledwie 1.000 ludzi.

Według ostatnich doniesień obie strony rzucają do walki wszystkie rozporządzalne rezerwy. Nowe transporty wojsk japońskich do Chin znajdują się w drodze.

Werbunek do armii Stanów Zjedn. Am. Płn.

Waszyngton. — Amerykański sztab główny opracowuje obecnie projekt utworzenia urzędu werbunkowego, który ma w razie wojny powiększyć stan liczebny armii Stanów Zjednoczonych o pół miliona ochotników w ciągu pierwszych dwóch miesięcy działań wojennych.

Komitety werbunkowe mają być utworzone w każdym stanie.

Ponadto przewidywane jest zwiększenie stanu liczebnego gwardii narodowej, wynoszącej obecnie 375 tys. żołnierzy, do półtora miliona żołnierzy w 4 miesiącu wojny.

FRANCUSKI LOT TRANSATLANTYCKI

Rio de Janeiro. — Stolica Brazylii oczekiwała z obrzonym zainteresowaniem na przylot francuskiego wodnopłotowca „Lieutenant de Vaisseau Paris”, który, wystartowawszy w dn. 21 ub. m. z portu Lyautey w Maroku, miał bez lądowania przelecieć nad oceanem i wdo-

wać dopiero w Rio de Janeiro.

W dniu 26 ub. m. nadeszły jednak depesze z miasta Maceio w stanie Alagoas (północno-zachodni stan Brazylii), iż wodnopłotowiec francuski wylądował tam. Załoga, której szefem jest pilot swiatowej sławy Henri Guillaumont, jest cała i zdrowa. Pilot Guillaumont ma za sobą już 56 przelotów nad Atlantykiem.

Obecnie swym lotem pobit rekord długości lotu, który dotąd był w posiadaniu północno-amerykańskiego pilota Writneya (5.280 klm. bez lądowania).

„Lieutenant de Vaisseau Paris”, mogący pomieścić 75 pasażerów, oprócz załogi, ma w dniach najbliższych przylecieć do Rio de Janeiro.

Nagrode

otrzyma ten, kto zwróci mi zaginioną papugę. Znaki szczególne: zielone opierzenie, wabi się Zozo i wola: czyść obuwie pasty Erdal! Czyść obuwie pastą Erdal! wydajna! wydajna! Tałemnia: Użyć jak najmniej pasty Erdal, ale polewnać miedkiem sukmem aż do lśniącego połysku.

ZAMKNIĘCIE ŁÓŻ MASONSKICH W BRAZYLII.

Rio de Janeiro. — Na mocą rozporządzenia ministra sprawiedliwości zostały na całym obszarze Brazylii zamknięte wszystkie tajne stowarzyszenia, w pierwszych rzędzie loże masonskie, do których, jak stwierdziło dochodzenie, dotarła agitacja komunistyczna.

Równocześnie zarządzone przeprowadzenie rewizji we wszystkich bibliotekach szkolnych celem wyeliminowania podejrzanych książek. Lekcje w szkołach mają być poprzedzane wykładami przeciwkomunistycznymi. Cały kraj żyje dziś pod hasłem walki z komunizmem.

Kino „LUNA“

„HALKA“

według nieśmiertelnej opery Stanisława Moniuszki.

Obecny film „HALKA“ jest 100% dźwiękowy i niema nic wspólnego z dawniejszym filmem niesynchronizowanym.

Nadprogram: Aktualności Polsk. Agencji Telegr.
Początek o g. 5.30, w sobotę i w niedzielę o 12.30. Ost. seans o g. 9.30
CENY MIEJSC: Polowa sali po 80 gr., połowa sali po 1 zł. 09 gr

Powodzie w Chinach, Palestynie i w Hiszpanii

NATURA HAMUJE WOJNY I ZAMIESZKI.

Londyn. — Nadzwyczaj gwałtowny deszcz o charakterze nawalnicy spowodował w Chinach wielkie wylewy. Ułatwia to w znacznym stopniu opór chiński przeciwko natarcom japońskim, które są całkowicie uniemożliwione. Wyżej położone pozycje chińskie są jedynymi punktami, gdzie może postać ludzka stopa. Japończycy nie mogą działać przy pomocy piechoty, przeprowadzając walkę artyleryjską, usiłując zniszczyć pod Szanghajem chiński most, na który poza tym skierowany jest ogień karabinów maszynowych.

Londyn. — Długotrwałe deszcze w Palestynie powiększają wylewy do rozmiarów katastrofalnych. Ostatnio utonęło 9 Beduinów na południe od Beerseyb na pustyni. Wielki obóz Beduinów, który ci koczownicy założyli w tej okolicy, został zalany niespodzianie nocą tak, że mieszkańcy w popłochu ratowali się ucieczką. Cały obóz został kompletnie zniszczony. Zginęło wiele wielebów, będących nieodłącznymi towarzyszami wózków Beduinów.

Do okolic, nawiedzonych klęską powodzi, wysłano ekspedycje ratunkowe, zapatrzone w żywność i środki lecznicze.

Wielka droga karawanowa do Egiptu, jest obecnie nie do przebycia. Zalane są niższe przedmieścia Tel-Awiv.

Kair. — Jesien w Kairze rozpoczęła się wielką burzą z błyskawicami i deszczem, trwającym około półtorej godziny. Mieszkańcy dzielnic tubylczych spędzili bezsenność, bowiem większość dachów przeciekła. Rucho pociągów na kolei suezkiej został wstrzymany. Nowe szosy przez pustynię Kair — Aleksandria jest w paru miejscach rozmyta. Deszcze w Kairze spadają zaledwie parę razy do roku, zaś burze zdarzają się raz na parę lat.

Vitoria. — Niepogoda, panująca w całej Hiszpanii, utrudnia w znacznym stopniu operacje wojenne. Spokój na froncie przerwany został tylko na krótko na odcinku Madrytu, gdzie wojska rządowe podjęły próbę ataku na pozycje powstańcze na północ od Navacerrata. Atak został odparty ze znacznymi dla przeciwnika stratami. Na odcinku Grenady wzięto do niewoli oddział, złożony z 20 ludzi z oficerem, należącym do nowoutworzonego korpusu wojsk, którego zadaniem ma być dokonywanie dywersji na tyłach oddziałów powstańczych.

WDZIECZNOŚĆ KS. WINDSORU.
Berlin. — Książę Windsoru przekazał do rąk dr. Leya poważniejszą sumę na rzecz pomocy zimowej w Niemczech oraz wystosował pismo z podziękowaniem za serdeczne przyjęcie w Niemczech.
ROZCIĄŁ BRZUCH INNEMU CHOROBU.

Wiedeń. — Z miejscowości Nov, Sa'd w Ingolstadt donoszą, że wszczęto tam dochodzenie przeciwko chirurgowi miejscowego szpitala dr. Jakowlewiczowi, za popełnienie tragicznego błędu profesjonalnego.

Dr. Jakowlewicz mając dokonać zabiegu chirurgicznego, omylił się co do osoby pacjenta i dokonał rozcięcia jamy brzusznej u chorego, cierpiącego na calcium inną chorobę.

W toku operacji chirurg spostrzegł swą omyłkę i natychmiast zamknął ranę, bandażując chorego, lecz niestety interwencja była spóźniona i chory zmarł.

„Protokoły mędrców Syjonu“

Berno. — Berneński sąd apelacyjny wydał wyrok w głosnej sprawie „protokółów mędrców Syjonu”, jaka była rozpatrywana w pierwszej instancji przed dwoma laty.

Związek gmin żydowskich w Szwajcarii wystąpił wówczas przeciw narodowo-socialistycznej organizacji oraz kilku członkom „Frontu Narodowego” ze skargą o wydanie i rozpowszechnianie t. zw. „protokółów mędrców Syjonu”. — Skarga powołała się na ustawę, wymierzającą przeciw literaturze brukowej. Artykuł 14 ustawy zakazuje „rozpowszechniania druków, których treść lub forma mogą przyczynić się do pobudzenia do czynów występnych lub do obrazy obywateli”.

W pierwszej instancji sąd uznał „protokoły” za fałszyki i skazał wydawcę oraz kierownika literackiego wydawnictwa na grzywnę i koszty procesu. W sądzie apelacyjnym zapadł wyrok, uwalniający obu skazanych od winy i kary, stwierdzając, że „protokoły” nie podpadają pod pojęcie niemoralnej literatury, której rozpowszechnianie podlega karze i uchylając konfiskatę wydawnictwa.

A więc żydzi przegrali proces.

Dyplomata oskarżony o szpiegostwo

Ryga. — Z Moskwy donoszą o aresztowaniu b. posła sowieckiego w Pradze i Kownie Arosiewa oraz jego żony.

Przed dwoma laty Arosiew podczas pobytu w Pradze poślubił córkę bogatego przemysłowca czeskiego p. Wierę Fiala. Ślub ten był w swoim czasie sensacją, było to bowiem pierwsze małżeństwo dyplomaty sowieckiego z obywatelką cudzoziemską.

Przed rokiem Arosiew powrócił wraz z żoną, obecnie już obywatelką sowiecką do Moskwy, gdzie objął stanowisko szefa wydziału propagandy i kultury w komisariacie spraw zagranicznych.

Przed tygodniem po powrocie do domu Arosiew stwierdził, że żony nie ma w domu. Poinformowano go, że została ona aresztowana przez G. P. U.

Arosiew udał się natychmiast do komisariatu spraw wewnętrznych, aby interweniować w sprawie swej małżonki. Jednak i on z komisariatu więcej nie powrócił — został również aresztowany. — Oboje małżonkowie oskarżeni są o szpiegostwo.

Aresztowanie Arosiewa i jego żony wywołało zrozumiałe wrażenie w sferach dyplomacji cudzoziemskiej, Pani Arosiew, kobieta bardzo piękna, utrzymywała zażyłe stosunki z paniami z dyplomacji, była na wszystkich przyjęciach i cieszyła się dużą popularnością. Rodzina jej wysłała do poselstwa czechosłowackiego w Moskwie prośbę o interwencję na rzecz aresztowanej, poselstwo jednak odmówiło, stwierdzając, że nie może opiekować się panią Arosiew, gdyż jest ona obecnie obywatelką sowiecką.

ZAMACH SAMOBÓJCZY ARTYSTKI.

Paryż. — Z Nicei donoszą, że popełniła tam zamach samobójczy popularna artystka teatralna i filmowa, Victoria Regia, która jest w rzeczywistości Polką, a prawdziwe jej nazwisko brzmi: Julia Zieniewska.

Artystka miała małego, 9-letniego synka, który niedawno zmarł po krótkiej chorobie. Po śmierci dziecka artystka postanowiła popełnić samobójstwo. Po stawianiu przed sobą fotografii synka, wystrzeżila do siebie z rewolwera.

Lekarze mają słabą nadzieję utrzymania jej przy życiu.

CENTRALNY OKRĘG ZE STOLICA W SANDOMIERZU ODREBNĄ JED- NOSTKĄ ADMINISTRACYJNĄ.

Warszawa. — Pan wicepremier Kwiatkowski, przemawiając w Resursie Obywatelskiej w Sandomierzu, wyraził przekonanie, że Sandomierz w najbliższych latach rozwijać się będzie w szybszym tempie niż lat temu kilkanaście rozrastała się Gdynia.

Centralny Okręg Przemysłowy ze stolicą w Sandomierzu stanowić będzie, według słów pana premiera, odrębną jednostką administracyjną.

Olbryzi meteor nad wybrzeżem Niezwyczajny gość na niebie.

Gdynia. — Mieszkańcy licznych wiosek kaszubskich na terenie t. zw. „Szwajcarii Kaszubskiej” zauważyli onegdaj wieczorem około godziny 8-ej wspaniałą kulę ognistą na niebie, która pozostawiając po sobie ognisty ogon, staczała się po firmamencie ze wschodu ku zachodowi. Zjawisko trwało 12 sekund i przeorało nieboskłon świetlną smugą, która jeszcze przez dłuższy czas po przelocie meteoru utrzymywała się.

Widziany meteor był dwukrotnie większy od księżyca. Otaczały go liczne pierścienie ogniste oraz rzadziejca masa świetlna.

Według przypuszczeń, meteor mógł spaść do morza gdzieś w pobliżu brzegów szwedzkich.

Poblacie Polaków w Gdańsku

Bandytyzm bojówki hitlerowskiej.

Gdańsk. — Silne wzburzenie w kołach Polonii w Gdańsku wywołała wiadomość o brutalnym napadzie bojówki hitlerowskiej na Polaków we wsi Piętko, na terenie Wolnego Miasta. Krótka notatka o tym niesłychanym bandytyzmie bojówki hitlerowskiej podaliśmy już wczoraj, bliższe zaś szczegóły napadu przedstawiają się następująco:

Wracający z ćwiczeń pluton szturmowców narodowo-socjalistycznych pod dowództwem kierownika miejscowego oddziału partii Mehlberga, napadł późnym wieczorem na grupę Polaków, mieszkańców wsi Piętko, idącą z Domu Polskiego, gdzie odbywały się próby chóru polskiego.

Z okrzykiem: „Zbijmy przelętych Polaków!” rzucili się bandyci niemiecy na bezbronných mieszkańców i w straszny sposób ich pobili, używając kastetów i gum. Nie poprzestając na tym, ci sami bojówkarze hitlerowscy napadli na szereg domów, zamieszkałych przez Polaków i kamieniami oraz pałkami powybijali okna i drzwi. Wdarzys się do kilku mieszkań, poranili przebywających tam gospodarzy.

Ciężko pobici zostali: 60-letni gospodarz Borkowski, jego 16-letni syn i córka, która pośpieszyła mu z pomocą oraz niejaki Wolski. Największe szkody materialne ponieśli Polacy: Mocek, Smećtek, Łęgowski i Borkowski.

Napad został zorganizowany przez miejscowego przywódcę partii nar.-socjalistycznej Mehlberga z udziałem szturmowców Hahnemana i Kölinga oraz 2 pracowników zatrudnionych u oberżysty Gerlachy. Reszty napastników, których było około 10, nie zdołano rozpoznać.

Wyrok w procesie

44 komunistycznych podpalaczy.
Wołyńca.

Równe. — W Dubnie, na sesji wyjazdowej rówieńskiego sądu okręgowego, zapadł wyrok w wielkim procesie komunistycznym przeciwko 44 wyrotowcom, oskarżonym o uprawianie działalności antypaństwowej na terenie powiatu dubieńskiego.

Sąd skazał herszta tej wyrotowej organizacji, Jakuba Sołowiaka na karę śmierci, Chanę Niepomiaszczaję i Niczepora Poiiszczuka na dożywotnie więzienie, 8 oskarżonych sąd skazał po 15 lat więzienia, 15 wyrotowców po 12 lat, resztę zaś oskarżonych skazano na 4 do 10 lat więzienia, dwóch zaś sąd uniewinnił.

W czasie rozprawy wyszło na jaw, że Sołowian działał nie tylko w Dubnie, lecz i w Warszawie, Lwowie, Krakowie i wreszcie w Przemyślu został ujęty w czasie prowadzenia akcji podburzania bezrobotnych.

Niepomiaszczaja była już karana 4-letnim więzieniem za działalność komunistyczną. Była ona jedną z organizatorek krwawych zaburzeń w Podkoźcach pod Dubnem w roku 1934. W 1935 r. policja dowiedziała się, że Niepomiaszczaja prze-

bywa w Dubnie. W czasie jej aresztowania usiłowała Niepomiaszczaja zbiec, została jednak ujęta, przyczem w czasie pościgu została postrzelona w nogę.

Organizacja ta zorganizowała nadto wiele demonstracji w kilku miejscowościach powiatu dubieńskiego. Doszło wówczas do krwawych zająć i użycia broni palnej przez policję.

W porcie gdynskim zatonał statek przecięty na pół w zderzeniu z innym parowcem.

Gdynia. — Wczoraj o godz. 18-ej w porcie gdynskim zatonał statek morskoreczny, „Transport”, utrzymujący komunikację towarową pomiędzy portami Gdynia — Gdańsk. Statek ten należał do Tow. Lloydu toruńskiego i był załadowany transportem maki.

O godz. 17.37 na stojącej przy nadbrzeżu pilotowym portu gdynskiego statek „Transport” najechał statek „Puck”. Zderzenie było tak silne, że statek „Transport” został dosłownie rozcięty na dwie części i w ciągu ośmiu minut po szedł na dno wraz z ładunkiem.

Załoga została uratowana. Na miejscu wypadku przybyły holowniki Żegluga Polskiej wraz z dyr. Zaborzyckim, które podjęły akcję, mającą na celu uratowanie statku „Puck”, który

doznał również poważniejszych uszkodzeń.

W obecnej chwili rozpoczęto prace nad wydobyciem z dna basenu zatopionego statku, gdyż zagraża on ruchowi innych statków.

Brawo policja radomska! SKUTKI ŻYDOWSKIEGO STRAJKU PROTESTACYJNEGO.

Warszawa. — Prasa żydowska donosi, że do centrali detalistów i drobnych kupców w Warszawie zgłosiła się delegacja żydowskiej ludności Radomska.

Delegacja oświadczyła, że policja w Radomsku, w dniu protestacyjnego strajku żydostwa polskiego przeciwko oddzielnemu ławkom dla żydów, 19-go października, dokonała rejestracji wszystkich kupców i handlarzy żydowskich, którzy zamknęli sklepy na znak protestu. W ten sposób spisano nazwiska 527 firm, 237 właścicieli sklepów ukarano grzywnami pieniężnymi od 50 do 200 zł. Przeciwnie reszcie wytoczono rozprawę w sądzie starościńskim.

Żydzi zamierzają w tej sprawie interweniować w Min. Spraw. Wewn.

Ujęcie szajki

żydowskich przemytników.

Katowice. — Wywiadowcy straży granicznej przeprowadzili w mieszkaniu Marii Nytzwowej w Katowicach (Sobieskiego 25) rewizję domową, podczas której znaleziono większy transport komie ni zapalowych, pochodzących z Niemiec. W czasie rewizji zastano w mieszkaniu Chaima Dawida Wassermanna z Katowic, Joska Dawida Wajnszoka z Warszawy, oraz Joinę Moszka Feldmama z Sosnowca, herszta i kuriera szajki. Pozym zastano tam również Józefa Hermasza z Bytkowa, który zajmował się technicznym przygotowaniem przemytni.

W afere tę wmieszani są również inni sprawcy. Wszystkich członków szajki aresztowano i osadzono w więzieniu.

W toku dochodzeń ustalono, że szajka trudniła się od dłuższego czasu przemycańiem kamieni zapalowych i sacharyny. **NAPAD BANDYTÓW NA PLEBANIE
POD DROHOBYCZEM.**

Drohobycz. — 3 bandytów wdarło się do mieszkania ks. grecko-katolickiego, Iwana Senety w Niedzielnej. Bandyci zasypali strzałami księdza i służącą Marię Pichelską.

Zaalarmowani strzelaniną wartownicy spłoszyli złoczyńców, którzy zbiegli nic nie zabierając z plebanii.

Ksiądz Seneta niemal cudem wyszedł cało ze strzelaniny. Pichelska została ranna w pierś.

**URZĘDNIK STAROSTWA ODEBRAŁ
SOBIE ŻYCIE.**

Kraków. — W ciągu ubiegłej doby zanotowano w Krakowie trzy samobójstwa.

Najsilniejsze wrażenie wywołał wypadek, jaki zdarzył się nad ranem obok gmachu głównej poczty, gdzie na planach znaleziono męczeńskie z rana postrzałową kłatkę piersiową. Przybyły lekarz stwierdził zgon. Jak się okazało samobójstwo przez postrzelenie w okolicę serca popełnił 34-letni Marian Halama, referendarz starostwa w Nowym Sączu.

Przyczyna samobójstwa nie została ustalona.

Rabin paskarz

Za „pasek” w uboju rytualnym ukaran rabiną i zarząd gminy półrocznym więzieniem.

Kielce. — W związku z wprowadzeniem w życie ustawy o ograniczeniach uboju rytualnego i zmniejszeniem się z tego tytułu wpływów pieniężnych, zarząd żydowskiej gminy wyznawanej w Szydłowcu pod Radomiem z rabinem Chaimem Rabinowiczem na czele, postanowił

Nowy budżet—2447 milionów

CZYLI O 131 MILIONÓW WIĘCEJ.

OBNIŻENIE O 70 MILN. PODATKU SPECJALNEGO.

warszawa. — Rada Ministrów uchwaliła projekt preliminarza budżetowego na rok 1938-39.

Jest on, podobnie jak i oba budżety lat poprzednich, całkowicie zrównoważony między stroną wydatkową i dochodową, zamyka się zaś ogólną sumą 2.447 milionów. Jest to w stosunku do budżetu tegorocznego o 154 milionów więcej, jeśli się obecny rządowy projekt budżetu porównywać z takimże projektem, wniesionym do Sejmu w roku ubiegłym, o 131 milionów, jeśli nowy preliminarz porównywać z budżetem w tej formie, w jakiej go uchwalili Sejm i Senat, a o 120 milionów, jeśli za podstawę porównania wziąć budżet, jaki się obecnie faktycznie wykonuje, t. j. wraz z kredytami dodatkowymi.

W szczególności zwiększono (w stosunku do budżetu uchwalonego przez parlament): wydatki na wojsko o 32 miliony zł., na komunikację o 20 milionów (wstawiając nieuwzględnione w budżetach poprzednich wydatki na konserwację dróg, dotąd pokrywane operacjami kredytowymi), na rolnictwo o 14,7 miln., na długi państwowe i dopłaty do ubez-

pieczeń o 14,1 miln., na oświatę (szkoły powszechnie) 13,6 miln., na renty inwalidzkie o 7,2 miln. Pozostałe 30 miln. zł. przypadają na budżety reszty ministerstw oraz na emerytury.

Analogiczne do wydatków podwyższenie dochodów uzyskano bez wprowadzenia jakichkolwiek nowych obciążeń (przezwiniem bowiem, nowy preliminarz nie zawiera pozycji 10 miln. daniny majątkowej od rolników, a wpływy z podatku specjalnego obniża o 70 miln. zł. w stosunku do rzeczywistych dochodów z tego tytułu), ale przez t. zw. urealnienie poszczególnych pozycji t. j. preliminarz ich w sumach wyższych, zgodnie z faktycznymi wynikami roku bieżącego.

Zniżka podatku specjalnego obejmie przede wszystkim pracowników grup najniższych i tak więc pobierający wynagrodzenie miesięczne do 150 zł., którzy dotąd płać 7 proc., będą od podatku specjalnego całkowicie zwolnieni, pobierający od 150 do 200 zł. płać będą tylko 3 proc., zamiast 9 i t. d. Dotychczasowe normy obciążenia (do 25 proc.) utrzymane będą tylko w grupach najwyższych.

Kino „EDEN” I-sza Aleja 12.

Dzisiaj po raz ostatni! Przepiękny film w kolorach naturalnych!

Księżniczka Cygańska

W roli tytułowej: **ANNABELLA**

NADPROGRAMY. Początek o 5 m. 30, 7 m. 30 i 9 m. 30.

Propaganda skoków spadochronowych

Reprodukujemy fotomontaż z końcowego etapu kursu spadochronowego, zorganizowanego przez Deblińskie Koło L. O. P. Nr. 10 w Deblinie. Zdjęcia nasze przedstawiają: u góry na lewo — zrywanie bomb ze spadochronów przed skokiem, na prawo — przygotowanie skoczków do skoków; u dołu na lewo — moment przed skokiem, na prawo — przygotowanie skoczków do skoków, zaś na prawo — najlepszy zespół skoczków Deblińskiego Koła L. O. P. D. Grzech panów i trzy panie!

